

Pályamű bemutatása

“Kulturális identitást nyújtó új városközpont”

MIÉRT?

identitás

Szigetszentmiklós fejlődésére Budapest közelsége meghatározóan hatott. Az M0-ás körgyűrű megépítésével felgyorsult a városiasodás és egy agglomerációs kertvárossá nőtte ki magát.

A szuburbanizáció hátránya, hogy az ingázó, tömegesen betelepülő lakosok városi identitástudata még kialakulóban van. Az azonosságtudat megerősítéséhez elengedhetetlen az emberek bevonása a kulturális életbe; a sport-, utcai rendezvények lehetővé teszik a közös megélés élményét. A mindenki által elérhető, nyilvános programok segítik az antiszegregációs célokat.

fenntarthatóság

Egységes törekvés a városban a fenntarthatóság elvének biztosítása, mely a társadalom, gazdaság, környezet hármában együtt vizsgálendő.

A városi identitás fontos szerepet játszik a mentális jólét kialakulásában. A társadalmi fenntarthatóság alappillére a környezettudatosság, a környezetminőség megőrzésére törekvő magatartás, fontos tehát a városban élők edukálása ilyen téren. Elengedhetetlen, hogy a város jövőjét érintő kérdésekben a lakosok nagyobb szerepet kapjanak.

A kiváló gazdaságföldrajzi pozícióval rendelkező terület az M0-ás autópálya és a Duna kedvező adottságait élvezi. Számos ipari park épült, melyek folyamatosan gyarapodó hazai és külföldi üzemeknek biztosítanak kiváló feltételeket. Emellett fontos cél, hogy a helyi szolgáltatóipar is teret nyerjen a város fenntartható gazdasági fejlődése érdekében.

A város közösségi zöldfelületeinek aránya kritikusan alacsony, ezért a hősziget hatás minimalizálása érdekében növelni kell a zöld- és vízfelületek mennyiségét.

közlekedés

A közlekedési hálózat – ahogyan a gyors demográfiai növekedés következtében a térszerkezet is – koordinálatlan fejlődésnek indult.

A Szent Erzsébet tér átalakításánál figyelembe kell venni a városon belüli tömegközlekedési és az ingázó gépjárműforgalom igényeit. Jelenleg a tervezési terület használatát akadályozza a megnövekedett átmenő forgalom, melynek csillapítása, elterelése elsődleges cél. A városmagban található és tervezett funkciókat kiszolgáló parkolókat a tervezési terület határára célszerű elhelyezni.

Ezzel egyidőben a gyalogos- és kerékpáros közlekedés ösztönzése számos jótékony hatással bír, mint például a biztonság és a fenntarthatóság.

struktúra

Szigetszentmiklós több főbb városközpontra szerveződik, jellemzően a HÉV megállóinál összpontosuló funkciók által meghatározva. A Polgármesteri Hivatalt magába foglaló "igazgatási", a Városi Könyvtár köré szerveződő "identitást kereső", számos áruházat felölelő "szolgáltatási" központra, valamint a gyártelep megálló melletti "vegyes funkciójú" központra. A tervben szereplő akcióterület a Városközpont negyedben, az Óváros központban helyezkedik el.

MIT?

beavatkozás

A tervezési területet keresztül metsző Szent Erzsébet tér jelenleg egy jelentős autó forgalommal bíró út, parkoló személygépkocsik sokasága tölti meg.

Elsődleges cél a szigetszentmiklóiak kulturális identitásának erősítése. Ennek érdekében a tervezési területen a térhasználat újradefiniálása szükséges. A beavatkozás egyik lényeges eleme a téren áthaladó gépjármű forgalom megszüntetése. Parkolásra az új városközpont szélein, a Bajcsy-Zsilinszky és Damjanich utcák ölelésében, valamint a Somogyváry Gyula utca

mentén nyílik lehetőség. Így a központ a városi élet színterévé válik, a lakókat hosszabb távolság megtételére készíti gyalogosan vagy kerékpárral.

A bontandó épületeket az elavultság jellemzi, léptékük nem megfelelő, nem tömbösíthetőek. A helyükön megjelenő tervezett új tömbök szolgáltatás/vendéglátás, igazgatás-iroda, lakó- és szolgáltató funkciókkal telnek meg.

A városközponttól a Somogyváry Gyula utca mentén gyalogos és kerékpárút vezet az Úszóláp tanösvényig, hogy onnan a kerékpáros az EuroVelo 6 véréramába csatlakozzon.

A zöldmobilitás és fenntarthatóság érdekében szükséges fejlesztés a városközpontok kerékpáros kapcsolati hiányának megoldása. A kapcsolatot egy a tér sarkán létesített kerékpár szervíz és kölcsönző épülete erősíti.

zöldfelületek

A klímaturatosság jegyében meghatározó zöldfelületek kerülnek a burkolt utak helyére, kiemelt cél a meglévő fák megtartása. A városi kertek őshonos fajokkal, virágos réttel, valamint a közeli tanösvény meghatározó vízparti növényeivel színesednek. A csapadékvíz gyűjtésével esőkert alakítható ki, időszakos vízborítással. Hangsúlyos környezeti elemként jelennek meg vízfelületek az egykor forgalmas főút tengelyén és a szabadidő zónában.

térszigetek, útvonalak

A zöld felületekben hangsúlyos térszigetek tapadnak rá az épületekre, melyeket a funkcionális sokszínűség jellemez. A közösségi parkot gyalogos hálózati rendszer szövi át, az utak keresztmetszetét az épületek rendeltetései közötti kapcsolat intenzitása határozza meg. A gyalogutak és térszigetek jól komponált szimbiózisa szolgál a városi élet színteréül.

KULTSziget

A jelenleg is működő - de rossz állapotban lévő - szolgáltatóház helyére pozicionálható a város magja, ezért a meglévő épület szerkezetének megtartásával az új funkció által igényelt

közösségi terek létrehozásával a meglévő épület tovább építésével új, korszerű épülettömeg ráhelyezésével definiálható egy új kulturális központ, a KULTSziget. A cél különböző események megrendezésére alkalmas fedett-nyitott kulturális tér (pl. agora funkciók, koncert, szabadtéri mozi, lakossági fórum, antiszegregációs program), mellyel a közösség megélésének erősítése, a fenntartható közösség bővítése érhető el.

A város kulturális életének számottevő része jelenleg a Városi Könyvtárban zajlik. A tervezési terület feldolgozása rajzolta ki egy olyan épület szükségét, amely

- segíti a városi identitás elmélyítését,
- kulturális eseményeknek ad teret,
- lakossági fórumoknak biztosít helyet,
- ideiglenes - időszakos programok megrendezését teszi lehetővé,
- edukációs programok színtere, ahol az idősek és a hátrányos helyzetű lakosok kiemelt célcsoportot képviselnek, stb.

A meglévő és új kulturális épület szimbiózisa egy tágabb megközelítésből teremt lehetőséget a kulturális élet kibontakozására.

KONKLÚZIÓ

megvalósítás

A koncepció célja Szigetszentmiklós kulturális identitástudatának megerősítése. Átgondolt beavatkozással egy olyan minőségi városközpont alakítható ki, melyben az egymásra épülő zónák többfunkciós térhasználatra adnak lehetőséget. Az egyházi és világi kulturális élet tereit egy életteli sétálóutca-hálózat köti össze, melyek lehetőséget teremtenek a gyalogos és kerékpáros közlekedésre, pihenésre, gyülekezésre, időszakos rendezvények, események színteréül szolgálnak. A zöldfelületek aktív és passzív pihenésre ösztönöznek, a vízfelületek látványosságként funkcionálnak, életteli töltik meg a teret. Az új kulturális központ fedett-nyitott terei átjárható és átlátható módon kapcsolódnak a környező szabadidő-, közösségi zónákhoz. A térhasználathoz kapcsolódó szolgáltatásokat foglalja magában, belső egységei a művelődési- és kultúrház lehetőségeit nyújtja a városban élőknek.

pozitív vízió

“Egy nap a Szigeten a megújult Szent Erzsébet téren a tavaszi fesztivál pavilonjainak összeszerelését készítik elő. Önkéntesek egy csoportja a virágoskertet rendezi, a délutáni sétáját megejtő nyugdíjaspár megáll és kíváncsian figyeli a folyamatot. Az édesanya az erdei tó mellett olvas, miközben a babakocsiban alszik gyermeke. Iskolás nagytestvérének hamarosan véget ér rajzsakköre a KULTSzigetben. Fiatal társaság ül a köztérre nyíló kávézó teraszán, várják, hogy elkezdődjön a heti antiszegregációs workshop. Az olvasó ligetben iskolások csoportjai ülnek össze, tollasoznak és fogócskáznak. Mellettük a fiatal nő a könyvtárból kölcsönzött könyvét olvassa. A sportoló a láphoz vezető gyalogos úton indítja hosszú edzését, mellette biciklisek javítgatják kerékpárjaikat a túra előtt.”

A területre vonatkozó koncepció kidolgozásához a 2015-ös Integrált Településfejlesztési Stratégiában és 2020-as módosításában megfogalmazott átfogó és egyben elsődleges cél a *helyi identitás megteremtése, Szigetszentmiklós népességének stabilizálása, a társadalmi integráció erősítése érdekében (Á1).*

Pályázó bemutatása

Pályázó: Kettőpera Stúdió Kft.

Pályázó szerző: Fazekas Katalin DLA okleveles építészmérnök és

Vilics Árpád okleveles építészmérnök

Társ szerzők: Pécsi Máté tájépítészmérnök, Objekt Kft.

Darida Dóra okleveles építészmérnök munkatárs – Kettőpera Stúdió Kft.

Felföldi Lídia építészmérnök munkatárs – Kettőpera Stúdió Kft.

Kovács Eszter okleveles építész tervezőművész munkatárs – Kettőpera Stúdió

Szekeres Ágnes okleveles építészmérnök munkatárs – Kettőpera Stúdió Kft.

Tyuskay Anna okleveles építészmérnök munkatárs – Kettőpera Stúdió Kft.

A Kettőpera Stúdió alapító-tervezőiként másfél évtizedes magyarországi és nemzetközi tapasztalattal rendelkezünk a legmagasabb minőségű épületek építészeti és belsőépítészeti tervezésében. Munkáink között - társtervezőként - többek között magyar és nemzetközi tervezési pályázatokon elért első helyek, kiemelt dicsérek mellett több díjazott megvalósult épület is szerepel. Nem csak családi házak, hanem nagyobb volumenű középületek, műemléki felújítások tervezésében, kivitelezésének felügyeletében is részt vettünk. Magyarországon az elsők között készítettünk minősített passzív ház tervet, mely szerepelt több passzív házzal foglalkozó kiadványban, könyvben is. Az Egyesült Államokban az egyik legkiválóbb „design firm”, Allied Works, tervezőjeként eltöltött két év alatt nemzetközileg is jegyzett divatmárka számára készítettünk belsőépítészeti terveket valamint energiatudatos, fenntartható irodaházakon dolgoztunk. Jelenleg több kiemelkedő minőségű családi ház, társasház tervezésével foglalkozunk, valamint általunk tervezett XII. kerületi villaépületek kivitelezését művezetjük és készítjük el. Munkáink során elsődlegesnek tekintjük a feladat komplex kezelését, mind tervezési - építészeti és belsőépítészeti - mind a kivitelezés végigkövetésének szempontjából. A minőségi építészeti egyik fontos aspektusaként tekintünk a fenntarthatóságra, mely a környezet védelme mellett a társadalmi felelősségvállalás elengedhetetlen eleme. A társadalmi felelősségvállalás túlmutat az építészeten, de építészeti elsősorban a számunkra rendelkezésre álló eszközökkel tudunk segíteni. Ennek a szerepvállalásnak eredményeként épült fel pár éve egy szociálisan hátrányos területen Biobrikett üzem, melyben Katalin társtervezőként, projekt koordinátorként szerepelt.